

یادداشت

تشویق اقتصاد سنتی بازار

دکتر عبدالرسول خلیلی
کارشناس ارشد مناطق آزاد

● سازندگی و پرتوانی در حمایت از اقتصاد بخش خصوصی و راغب‌بودن به جذب سرمایه‌گذاری، تولید و صادرات و استفاده از انتقال فناوری پیشرفته برای رشد اقتصاد ملی، از تاکید‌های راهبردی برای جهش اقتصاد ایران از وضعیت فعلی به جایگاه مناسب از طریق مناطق آزاد است؛ به ویژه که مناطق آزاد حسب بند ۱۱ سیاست‌های اقتصاد مقاومتی در سال‌های ۹۵ و ۹۶ به همه تکالیف خود برای افزایش صادرات کالای تولیدی و رشد واحدهای دانش‌بنیان عمل کرده است. مرتضی بانک مشاور رئیس‌جمهور و دبیر شورای عالی مناطق آزاد، همه‌های واردشده به مناطق آزاد را در حال حاضر به ویژه در مواقعی که بحث افزایش مناطق آزاد در مجلس شورای اسلامی مطرح است، غیرمنصفانه و فاقد منطق می‌داند. به ویژه که تکالیف ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی در مناطق آزاد به سرانجام رسیده و انقلابی در ماهیت فعالیت‌های مناطق آزاد ایجاد کرده است. اکنون که همه دست‌اندرکاران خیره اقتصادی در وضعیت فعلی کشور از این منظر فعالیت مناطق را مستحق دفاع می‌دانند و مناطق آزاد را به منزله فرصتی برای اقتصاد ملی تلقی می‌کنند، جا دارد تا نگاه‌های بی‌اطلاع شرایط را برای تقویت مناطق آزاد بیش از پیش فراهم کنند.

حال که نظر نهایی کمیسیون اقتصادی مجلس برای ورود لایحه دولت به صحن علنی در حال تصویب است، معلوم نیست چرا همه‌های زیاد به مناطق آزاد از جانب برخی بی‌توجهان به مقوله اقتصاد توسعه آن هم در جایی که قرار نیست هزینه‌ای متوجه دولت باشد، بیش از پیش دامن زده می‌شود که به نظر می‌رسد ریشه در ایجاد مناطق آزاد مرزی جدید داشته باشد. برخی از وابستگان به اقتصاد سنتی و سرمایه‌داران کمپرادور به عنوان طلایه‌داران مخالف و بی‌اطلاع از روند شکل‌گیری مناطق آزاد در کشور چه هفت منطقه سابق و...

ادامه در صفحه ۸

زیرا انتقال در جاده هزینه‌های سرسام‌آوری دارد. صاحبان معادن ایران اگر بخواهند سنگ را با لوله به بندرعباس منتقل کنند آب نیاز دارند، بنابراین بهتر است که آب به نزدیکی معادن انتقال یابد، زیرا امکان جابه‌جایی معدن وجود ندارد. بسیاری از صنایع و حتی بخش معدن به بازچرخانی آب اصلا توجهی ندارند، اما این فعال بخش معدن می‌گوید: همه معادن بازچرخانی آب انجام می‌دهند و هدررفت آب در معدن و صنایع وابسته، بسیار کم است. در این بخش حدود ۷ تا ۱۰ درصد آب برای تولید کنسنتراته هدر می‌رود و مقداری هم در قالب پساب‌های غیرقابل‌تصفیه از دسترس خارج می‌شود و معادن آب را چندین‌بار بازچرخانی می‌کنند. این در حالی است که یک منبع آگاه تاکید می‌کند: در صنعتی مثل فولاد مبارکه که بهترین پروژه‌های است که توانسته از آب استفاده کند، همچنان میزان مصرف آب بالاست، زیرا مثلا اگر قرار بود بدون بازچرخانی مصرف آب در این صنعت صد باشد، با عملیات بازچرخانی مصرف آب به ۴۰ می‌رسد، اما صفر نمی‌شود و به‌هرحال صنعت فولاد یک صنعت آب‌بر است.

فازهای توسعه‌ای در حد معمول مشکلی ندارد

محمدرضا بهرامن، رئیس خانه معدن نیز در پاسخ به سؤال «شرق» درباره دلیل توسعه صنعت فولاد در استان کم‌آبی مانند کرمان، عنوان می‌کند: فازهای توسعه‌ای در حد معمول برای حفظ شرایط موجود شاید مشکلی نداشته باشد.او اضافه می‌کند: استان کرمان قطب تولید مواد معدنی ایران است. در بخش صنعت فولاد در استان کرمان یک سرمایه‌گذاری بزرگ شده و باید به نقشه راه نگاه کنیم که یک قطب معدن‌کاوی برای کرمان دیده شده است.

بهرامن با اشاره به اینکه توسعه صنایع فولاد باید در کنار آب باشد، از برنامه‌ریزی برای تأمین آب مورد نیاز در هر صنعتی با توجه به آمایش سرزمین خبر می‌دهد!

او تاکید می‌کند: توسعه صنعت فولاد به‌دلیل نزدیک‌بودن به منابع آزاد استان کرمان، توجیه‌پذیر است. برای توسعه صنعت فولاد در کرمان برنامه‌ریزی در راستای انتقال آب برای صنایع این استان انجام شده، ضمن آنکه قرار است دو واحد ۱۰ میلیون تنی فولاد وابسته به کرمان هم در چابهار و هرمزگان مستقر شود.

بهرامن می‌گوید: صنایع برای استقرار و توسعه به‌طورکامل مطالعات خود را براساس منابع آبی انجام می‌دهند و ما می‌توانیم با استفاده از تکنولوژی، آب کمتری مصرف کنیم.

استان کرمان واقع در قلب کویر، قطب تولید فولاد ایران می‌شود!

اصرار به توسعه آب‌برها در استان بی‌آب

لیلا مرگن

فولاد که توسط سازمان توسعه و نوسازی صنایع معدنی ایران (ایمیدرو) در دولت اصلاحات تدوین شده بود، در دولت احمدی‌نژاد به فراموشی سپرده شد. حاصل بایگانی‌کردن این طرح، افتتاح هفت طرح فولادی در مناطق با کمبود منابع آب و نقاطی بود که قیمت تمام‌شده تولید فولاد در آنها بالا بود. او اضافه می‌کند: در دولت نهم و دهم تصمیمات ناپجایی گرفته شد. بر اساس طرح جامع فولاد، قرار بود تولیدکنندگان سنگ‌آهن در مناطقی مثل کرمان و یزد که نقاط کم‌آبی هستند، فقط طرح‌های کنسنتراته و گندله داشته باشند و تولید فولاد در حاشیه خلیج فارس و دریای عمان مستقر شود تا قیمت تمام‌شده تولید اصلاح شود و قدرت رقابت در بازار بین‌المللی را داشته باشیم.

به گفته این منبع آگاه، قرار بود معادن مناطق کم‌آب، مواد اولیه ذوب‌آهن اصفهان، فولاد مبارکه و فولاد خوزستان را تأمین کنند و اضافه آن به کارخانجات جدید مکا مدل که بالای پنج میلیون تن ظرفیت دارند، منتقل شود تا محصول با قیمت رقابتی در این کارخانه‌ها تولید شود. او می‌گوید: ایران تولید فولاد مازاد دارد و مانند گاز که قادریم مازاد بر نیاز خود را صادر کنیم، در صنعت فولاد هم باید محصول اضافی را به خارج از کشور ارسال کنیم.

به‌هم‌خوردن توازن با توسعه در کرمان

به گفته این منبع مطلع، توجه‌نکردن به طرح توسعه فولاد سبب شد توازن به هم بخورد و ایران به واردکننده گندله تبدیل‌شود و حتی کمبود کنسنتراته داشته باشد. واحدهای مختلف فولادی در مناطق کم‌آب احداث شود و نیمه‌کاره بماند. دولت‌های نهم و دهم در مناطقی مثل کرمان، یزد و اصفهان به طرح‌های فولادی اجازه توسعه داد و از آنجاکه قیمت سنگ آهن هم بالا رفته بود، این استان‌ها توانستند طرح‌های توسعه‌ای خود را به‌سرعت تکمیل کنند یا به درصد درخورد توجهی از پیشرفت فیزیکی برسانند.

او با اشاره به اینکه دولت یازدهم پس از به‌روزرکردن طرح جامع فولاد ناگزیر شد که طرح‌های توسعه‌ای نیمه‌تمام را هم تکمیل کند، یادآور می‌شود: متأسفانه باید بگوییم اجازه‌های متعدد ایجاد کارخانه فولاد و آهن اسفنجی به کل‌کهر، ایמידکو و چادرملو برای توسعه داده شده بود. آهن اسفنجی و فولاد که هر دو آب‌بر است در مناطق کم‌آب مستقر شد و این پروژه‌ها باید تمام می‌شد. در کرمان و یزد کارخانه‌های فولادی جدید افتتاح شد و بخشی از طرح‌های نیمه‌تمامی که در دولت‌های نهم و دهم کلنگ زده شده بود، تکمیل شد.

این منبع مطلع با اشاره به اجرای یک پروژه چندین هزار میلیاردی برای انتقال آب شیرین‌شده دریا از بندرعباس برای چادرملو، کل‌کهر و مس سرچشمه، از کسری دو هزار میلیارد توانمی این پروژه عظیم انتقال آب خبر می‌دهد. به گفته او با اجرای چنین پروژه‌هایی مشکل آب صنایع کرمان رفع می‌شود، اما قطعا این مسئله قیمت تمام‌شده تولید را بیشتر می‌کند. ضمن اینکه در آینده کارخانه‌هایی مانند فولاد خوزستان ممکن است دچار کمبود ماده اولیه شوند. نکته مثبت پروژه‌های توسعه‌ای کرمان هم ایجاد اشتغال در منطقه است.

انتقال سنگ‌گران‌تر از انتقال آب

در طرح جامع فولاد، ایران یکپارچه دیده شد تا اشتغال هم به شکل متوازن در کشور توزیع شود، اما اکنون با تورم فضاهای ایجاد شغل، جمعیت در برخی نقاط کشور متراکم می‌شوند و تأمین نیازهای حیاتی برای مردم نظیر آب، برق و گاز هم هزینه‌برتر خواهد شد. با وجود این محمود نوریزد یکی از فعالان بخش معدن که پیش‌تر عضو بخش معدن

مسئولان استان کرمان سودای تبدیل‌شدن به قطب فولاد کشور را در سر می‌پروراند. مهدی حسینی‌نژاد، رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت این استان، به‌تازگی خبر داده است که کرمان با تولید ۱۰ میلیون تن از مجموع ۵۵ میلیون تن فولاد تولیدی کشور در افق ۱۴۰۴ به قطب تولید این محصول تبدیل می‌شود. این در حالی است که در اسنادی که قبل از دولت نهم و دهم تنظیم شده بود، قرار بود صنعت فولاد در این استان کم‌آب که تشنگی، باغات پسته‌اش را به‌عنوان ارزآورترین محصول کشاورزی خشک‌کنده و هزاران میلیارد تومان سرمایه‌گذاری در این بخش را به ورطه نابودی کشانده است، توسعه نیابد، بلکه تصمیم گرفته شده بود که سنگ‌آهن استخراجی از معادن کرمان، تأمین‌کننده مواد اولیه کارخانجات فولادی احداث‌شده قبلی در کشور باشند و ماده اولیه به مگا پروژه‌هایی که در نزدیکی آب‌های خلیج فارس و دریای عمان قرار دارند، منتقل شود تا با تولید یک محصول رقابتی در بازارهای جهانی، ایران مازاد فولاد تولیدی خود را به دنیا صادر کند، اما با تصمیم دولت احمدی‌نژاد، به‌یک‌باره فازهای توسعه‌ای فولاد در کرمان کلید خورد و حالا نه‌تنها بیم آن می‌رود که در آینده صنایع فولادی کشور با کمبود ماده اولیه مواجه شوند، بلکه آب گران شیرین‌شده خلیج فارس و دریای عمان را با لوله‌های فولادی به کرمان منتقل می‌کنند تا چرخ صنایع آب‌بر این استان بچرخد و کمبود آب، سرمایه‌گذاری‌های گسترده بخش کشاورزی استان را نابود کند. توسعه صنعت فولاد در کرمان و یزد خطای استراتژیکی است که بقای نسل آینده ایران را تهدید می‌کند، اما گویا کلنگ‌های به زمین زده‌شده و پروژه‌های نیمه‌تمام، از احتمال زوال تمدن ایرانی مهم‌تر هستند!

سودای اولین‌بودن‌ها در ایران تمامی ندارد. گویا تمام استنادداران دوست دارند استان تحت مدیریت خود را به قلب ایران تبدیل کنند و گویی برایشان مهم نیست که مدینه فاضله‌ای که در ذهن خود برای تکمیل کارنامه‌شان طراحی می‌کنند، چه بر سر سایر نقاط ایران خواهد آورد. برخی بلندپروازی‌های مدیریتی زمینه مهاجرت گسترده مردم به دیگر شهرهای کشور و بروز مشکلات امنیتی را فراهم می‌کنند، اما همچنان مدیران استانی یا همان کلیشه‌های نخ‌نماشده قدیمی در حال تدوین برنامه‌های بلندپروازانه بدون توجه به پتانسیل‌های سرزمینی هستند. جدیدترین خبر نگران‌کننده مربوط

به استان کرمان است. مهدی حسینی‌نژاد، رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان کرمان، اعلام کرده است که با تکمیل زنجیره ارزش افزوده صنایع معدنی در این استان، در دو سال آینده کرمان به منطقه‌ای صنعتی تبدیل می‌شود. به گفته او، در افق ۱۴۰۴ استان کرمان با تولید ۱۰ میلیون تن از مجموع ۵۵ میلیون تن فولاد کشور به استانی فولادی تبدیل خواهد شد.

توسعه کرمان حاصل بایگانی‌شدن طرح جامع فولاد

در کرمان برنامه‌هایی در دست تکمیل است که این استان کم‌آب را که سرمایه‌گذاری‌های انجام‌شده در بخش کشاورزی‌اش به‌شدت تحت‌تأثیر پروژه‌های انتقال آب در حال از دست رفتن است به قطب تولید فولاد آب‌بر تبدیل می‌کند. فولاد، صنعتی است که بر اساس محاسبه‌های یک عقل سلیم، باید در کنار آب خلیج فارس و دریای عمان مستقر شود؛ محاسباتی که به گفته یک منبع مطلع، در طرح جامع فولاد تدوین‌شده در دولت اصلاحات، به خوبی به آن توجه شده بود، اما بعد به دست فراموشی سپرده شد.

این منبع آگاه به «شرق» می‌گوید: طرح جامع

هیئت وزیران مصوب کرد

ممنوعیت کشت برنج خارج از استان‌های گیلان و مازندران

● با تصویب هیئت وزیران، کشت برنج فقط در استان‌های گیلان و مازندران و بر اساس الگوی کشت وزارت جهاد کشاورزی مجاز اعلام شده و شالی‌کاران سایر استان‌ها با شرایط خاص مجاز به این کار خواهند بود. به گزارش فارس، هیئت وزیران در جلسه نهم آبان به استاد اصل صدوسی‌وهشتم قانون اساسی، وزارت جهاد کشاورزی را مکلف کرد تا نسبت به معرفی کشت‌های جایگزین برنج در خارج از استان‌های گیلان و مازندران اقدام کند و با فعالیت‌های ترویجی و اعطای کمک‌های فنی و اعتباری، حمایت‌های لازم را به عمل آورد. بر اساس این مصوبه، در خارج از استان‌های گیلان و مازندران، خشکه‌کاری برنج مشروط به آبیاری تحت فشار و نصب کنتور از سوی متقاضی یا تحویل حجمی و استفاده از حداکثر هفت هزار مترمکعب آب در هکتار در یک دوره کشت که به تأیید مشترک جهاد کشاورزی و شرکت آب منطقه‌ای استان برسد، مجاز اعلام شده است. همچنین ارائه هرگونه حمایت و خدمات مرتبط با کشت برنج اعم از یارانه، نهاده‌های تولید، خرید توافقی، بیمه، تسهیلات، احداث و توسعه کارخانه شالی‌کوبی صرفا در استان‌های گیلان و مازندران مجاز خواهد بود. وزارتخانه‌های جهاد کشاورزی و صنعت، معدن و تجارت نیز مکلف شدند کمک‌های فنی، اعتباری و تسهیلاتی لازم را برای تغییر خطوط تولیدی کارخانه‌های فعال شالی‌کوبی در غیر از استان‌های مازندران، گیلان و مناطق مشروط مندرج در تبصره‌ها ارائه کنند. همچنین وزارت جهاد کشاورزی باید به‌منظور بهبود معیشت کشاورزان، افزایش بهره‌وری نهاده و تولید برنج، زیرساخت‌های مورد نیاز از جمله تجهیز و نوسازی اراضی شالیزاری، احداث و توسعه آب‌بندان‌ها، اجرای روش‌های نوین آبیاری و تکمیل شبکه‌های آبیاری و زهکشی و کمک‌های فنی و اعتباری برای ماشین‌کودن، بندرهای اصلاح‌شده، تغذیه متعادل، مدیریت آفات، بیماری‌ها، علف‌های هرز و کشت نشایی در استان‌های گیلان و مازندران و مناطق مشروط مندرج در تبصره‌ها را اجرایی کند.

هیکو بعد از یک سال و نیم توقف به تولید بازگشت

● مقام مسئول در وزارت کار از راه‌اندازی مجدد خط تولید کارخانه هیکو بعد از یک سال و نیم توقف خبر داد. کریم یآوری، مدیرکل حمایت از مشاغل و بیمه بی‌کاری وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، در گفت‌وگو با فارس با اشاره به بررسی وضعیت بنگاه‌های مشکل‌دار در کارگروه داخلی تسهیل در این وزارتخانه گفت: ازجمله بنگاه‌های مشکل‌داری که در کارگروه وزارت کار بررسی شد، کارخانه هیکو بود که با ورود مواد اولیه به کارخانه ظرفیت تولید ۲۰ دستگاه ماشین‌آلات راه‌سازی، هفته گذشته مجددا راه‌اندازی شد. او گفت: کارگران نیز حقوق و مزایای قانونی خود را تا پایان شهریور دریافت کردند. یآوری یادآور شد: خط تولید کارخانه هیکو یک سال و نیم به دلیل نبود مواد اولیه متوقف شده بود، اما خدمات پس از فروش این واحد تولیدی همچنان دایر بود. وی با اشاره به وعده وزیر کار برای بررسی وضعیت بنگاه‌های مشکل‌دار از سوی این وزارتخانه گفت: بعد از دستور آقای شریعتمداری، این کارگروه داخلی تسهیل و رفع موانع تولید در وزارت کار با حضور نمایندگان تام‌الاختیار معاونت‌ها، سازمان‌ها و بانک‌های تابعه وزارت کار چهار جلسه برای حل‌وفصل مشکلات بنگاه‌ها برگزار کرد. به گفته او، در این جلسات نمایندگان کارفرمایان، مدیران استانی و مدیران عامل بنگاه‌های مشکل‌دار حضور داشتند. یآوری همچنین از پیگیری وضعیت کارگران این کارخانه که برای آنها احکام قضائی صادر شده است نیز خبر داد.

تفاهم‌نامه ایجاد ۸۲ هزار فرصت شغلی در بخش کشاورزی

● تفاهم‌نامه برنامه تولید و اشتغال در حوزه کشاورزی با حضور مسئولان سازمان برنامه‌وبودجه، جهاد کشاورزی و صندوق توسعه ملی منعقد شد. به گزارش فارس، تفاهم‌نامه برنامه تولید و اشتغال در حوزه کشاورزی، صبح روز گذشته در محل سازمان برنامه‌وبودجه کشور با حضور محمدباقر نوبخت، محمود حجتی، وزیر جهاد کشاورزی و مرتضی شهیدزاده، رئیس هیئت عامل صندوق توسعه ملی منعقد شد. در این مراسم، سیدحمید پورمحمدی، معاون رئیس سازمان برنامه‌وبودجه کشور، با بیان اینکه حوزه کشاورزی از اهمیت فراموانی در اشتغال برخوردار است، اظهار کرد: زمانی که رشد اقتصادی به محاق می‌رفت، بخش کشاورزی بار رشد را بر دوش می‌گرفت. همچنین در بخش امنیت غذایی نیز این حوزه اهمیت دارد؛ آنجایی که تحریم‌ها، دارو و امنیت غذایی را هدف قرار داده است. معاون سازمان برنامه‌وبودجه با اشاره به برنامه اشتغال در تبصره ۱۸ نودجه سال جاری گفت: ۸۲ هزار و ۱۴۰ میلیارد تومان منابع برای کشاورزی تجهیز شده که در ۱۰ رسته منتخب ۸۲ هزار فرصت شغلی ایجاد می‌شود.

LEON
Since 1960

Where quality meets luxury...

لئون

شعبه سام سنتر

فرشته (فیاوسی)، مرکز خرید سام سنتر، طبقه ۸

رزرو کنید: ۳۸ ۴۱ ۲۲ ۶۵

www.leon1960.com

@/leon.1960

